Arhitectul Constantin Moșinschi



Constantin Moșinschi s-a născut la 12 aprilie 1900 în orașul Roman, județul Neamț, fiul inginerului Constantin I. Moșinschi (29 ani) și al Luciei Moșinschi (22 ani). Provenea dintr-o familie de origine poloneză, cu rădăcini solide în mediul industrial moldovenesc — familia deținea moșii, fabrici și întreprinderi în zona Romanului, între care o fabrică de cărămidă, o fermă de ovine și un gater de prelucrare a lemnului.

După terminarea studiilor secundare, Moșinschi a urmat Școala de Arte Frumoase din Paris, absolvind în 1927; diploma i-a fost echivalată în același an de Academia de Arhitectură din București. În 1932 a depus cererea de înscriere în Ordinul Arhitecților din România și a primit legitimația profesională nr. 366/1933. Domicilia inițial pe Bulevardul Lascăr Catargiu nr. 66, și-a stabilit sediul profesional în Aleea Alexandru nr. 11 și apoi pe strada Corneliu Botez nr. 3, în București.

Cariera sa se desfășoară în perioada interbelică, cu lucrări în București, Roman și alte orașe din țară. A colaborat, la început, cu arhitectul Petre Antonescu la lucrările Facultății de Drept din București, experiență care i-a format rigoarea tehnică și gustul pentru monumentalitate.
Stilistic, Moșinschi a fost exponent al raționalismului monumental interbelic, un curent care îmbina simetria, volumul geometric și simplitatea liniilor cu o ornamentație discretă, inspirată din arta clasică și simbolistica industrială. În lucrările sale se regăsesc elemente ale modernismului temperate de proporții nobile și de un simț riguros al compoziției.

Proiecte și realizări

Constantin Moșinschi a realizat o serie de clădiri importante, atât la nivel național, cât și în străinătate:

- **1935 – Pavilionul României la Expoziția Internațională de la Bruxells**, o lucrare reprezentativă pentru promovarea imaginii moderne a țării.
- **1938 – Palatul UGIR („Uniunea Generală a Industriașilor din România”)**, strada George Enescu 25-27, București – considerat capodopera sa și unul dintre cele mai expresive exemple de arhitectură instituțională românească interbelică.
- **1940 – Pavilionul României la Expoziția-târg din Varna**, Bulgaria.
- **Palatul Administrativ și Palatul de Justiție din Roman** – clădiri monumentale ridicate în perioada administrației primarului Gheorghe Moisini (1933-1937).
- **Palatul Comunal din Bârlad** – proiect de arhitectură publică, în aceeași linie raționalistă.
- **Institutul Botanic, blocul „Romarta Copiilor”, Complexul Clinic Universitar (București)** – lucrări menționate în documente de arhivă.
- **Tăbăra-Sanatoriu a Jandarmeriei la Carmen-Silva (Eforie Sud)** – ansamblu de arhitectură de agrement și sănătate publică.

În Roman, Moșinschi a proiectat și patru vile identice pe strada C.A. Rosetti (între Colegiul Național „Roman-Vodă” și Școala nr. 1), în stil interbelic simplu și elegant. De asemenea, a fost autorul Palatului Administrativ al orașului Roman, cunoscut ulterior ca sediul Prefecturii Județului Roman — clădire ce a rămas intactă timp de decenii, fiind considerată o capodoperă locală.

Arhitectura lui Constantin Moșinschi se caracterizează prin:

- Monumentalitate echilibrată, fără exces decorativ;
- Rigoare geometrică și volumetrică – fațade simetrice, ritm ordonat, reliefuri sculpturale integrate în structură;
- Funcționalitate clară – planuri raționale, adaptate destinațiilor administrative și instituționale;
- Materiale de calitate – travertin, piatră artificială, feronerie masivă;
- Simbolism modern – teme industriale, economice sau civice, redate în reliefuri și detalii Art Deco.

În Palatul UGIR 1903, Moșinschi a atins o sinteză matură a acestor principii: o clădire puternic articulată, de inspirație clasicizant-modernă, construită pe verticală, cu o fațadă care exprimă putere, stabilitate și prestigiu economic.

Deși mai puțin cunoscut publicului larg, Constantin Moșinschi a fost un arhitect de o solidă formație tehnică și artistică, aliniat celor mai moderne tendințe europene ale epocii. Lucrările sale — de la palatele administrative din Moldova până la imobilele monumentale din București — constituie repere ale arhitecturii românești interbelice. Astăzi, Palatul UGIR, Palatul Administrativ Roman și pavilionul de la Varna rămân principalele mărturii ale viziunii sale: o arhitectură în care funcțiunea publică, ordinea urbană și demnitatea estetică coexistă armonios.

Fișă biografică

- **Nume complet:** Constantin Moșinschi
- **Data nașterii:** 12 aprilie 1900
- **Locul nașterii:** Roman, județul Neamț
- **Origine:** familie poloneză stabilită în România
- **Studii:** Școala de Arte Frumoase din Paris, diplomă 1927; echivalare – Academia de Arhitectură din București (1927)
- **Afilieri:** Ordinul Arhitecților din România (legitimația nr. 366/1933)
- **Domiciliu:** Bulevardul Lascăr Catargiu nr. 66, București
- **Birouri profesionale:** Aleea Alexandru nr. 11; Str. Corneliu Botez nr. 3
- **Perioadă de activitate:** circa 1930–1945
- **Stil arhitectural:** raționalism monumental interbelic, cu influențe Art Deco
- **Lucrări notabile:** Palatul UGIR 1903 (București), Pavilionul României (Bruxelles 1935, Varna 1940), Palatul Administrativ (Roman), Palatul Comunal (Bârlad)
- **Colaborări:** Petre Antonescu (Facultatea de Drept – București)

Referințe

- Constantin Moșinschi – Arhiva de Arhitectură
- MOȘINSCHI, Constantin – Metacult
- Imobilul UGIR – arhitect Constantin Moșinschi – Bucureștii Vechi și Noi
- Palatul Administrativ Roman – Arhitectul Constantin Moșinschi – Romanul Financiar
- UGIR 1903 – Property INDEX